

Strategi för barn och unga i Norden

Strategi för barn och unga i Norden

ANP 2006:720

© Nordiska ministerrådet, Köpenhamn 2006

ISBN 92-893-1310-2

Tryck: Clausen Offset, Odense 2006

Design: Brandpunkt a/s

Upplaga: 600

Tryckt på miljövänligt papper som uppfyller kraven i den nordiska miljösvanemärkningen.

Publikationen kan beställas på www.norden.org/order.

Fler publikationer på www.norden.org/publikationer

Printed in Denmark

Nordiska ministerrådet

Store Strandstræde 18

DK-1255 Köpenhamn K

Telefon (+45) 3396 0200

Fax (+45) 3396 0202

Nordiska rådet

Store Strandstræde 18

DK-1255 Köpenhamn K

Telefon (+45) 3396 0400

Fax (+45) 3311 1870

www.norden.org

Det nordiska samarbetet

Det nordiska samarbetet hör till de äldsta och mest omfattande regionala samarbetsformerna i världen. Samarbetet omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt Färöarna, Grönland och Åland. Det stärker samhörigheten mellan de nordiska länderna med respekt för nationella skillnader och likheter. Samarbetet ger bättre möjligheter att hävda nordiska intressen i omvärlden och främja goda grannförhållanden.

Samarbetet formaliserades år 1952 då *Nordiska rådet* grundades som ett forum för parlamentarikerna och regeringarna i de nordiska länderna. År 1962 ingick de nordiska länderna Helsingforsavtalet, som sedan dess har utgjort den grundläggande ramen för det nordiska samarbetet. År 1971 bildades Nordiska ministerrådet som ett formellt forum för samarbete mellan de nordiska regeringarna och den politiska ledningen i de självstyrande områdena Färöarna, Grönland och Åland.

Vision

Vision: Norden skall vara världens bästa ställe för barn och unga

Barn och unga är ett prioriterat område i Nordiska ministerrådet. Genom en uppföljning av detta strategidokument skall det ske en ny insats tvärs över samtliga samarbetsområden.

Barn och unga har länge varit ett viktigt politikområde i de nordiska länderna och i de självstyrande områdena. Arbetet är baserat på gemensamma grundvärden, som rättvisa, jämlikhet, demokrati, öppenhet och engagemang. Genom ett fortsatt nära samarbete mellan Nordens länder i barn och ungdomsområdet uppnås mer än vad länderna kan uppnå var för sig. Gruppen barn och unga omfattar alla i åldrarna 0–25 år, men åldersspannet kan variera i olika sammanhang.

Övergripande mål för det barn- och ungdomspolitiska samarbetet i Norden

Målet är att arbetet med barn och ungdomar i Nordiska ministerrådet skall främja barn och ungas möjligheter till goda levnadsvillkor och barn och ungas inflytande. Alla barns och ungas rätt till goda levnadsvillkor och inflytande skall främjas på lika villkor oavsett kön, etnisk, kulturell eller socioekonomisk bakgrund, ålder, bostadsort, sexuell läggning eller funktionshinder.

Arbetet skall utgå från ett rättighetsperspektiv vilket innebär att

- Barns och ungas mänskliga rättigheter skall skyddas och främjas. När det gäller det arbete som inriktas på barn och ungdomar under 18 år, skall FN konventionen om barnets rättigheter vara en utgångspunkt.
- Barn och unga har rätt till utbildning, social och ekonomisk trygghet, god hälsa och möjlighet till utveckling.
- Barn och unga skall vara med och påverka sitt eget liv, sin närmiljö och samhällsutvecklingen i stort.

Prioriter om

Prioriterade områden

Merparten av samarbetsområdena inom Nordiska ministerrådet har bäring på situationen för barn och unga och samtliga områden inom Nordiska ministerrådet skall ha ett barn- och ungdomsperspektiv i sitt arbete. Under de kommande åren skall dock följande frågor prioriteras särskilt i det nordiska samarbetet:

Livsmedelsområdet: Främja bättre hälsa och livskvalitet bland barn och unga genom mat och motion. Reducera kommersiell press på barn och unga.

Miljöområdet: Främja barn och ungas kunskap om och respekt för vår natur och dess resurser.

Kulturområdet: Främja barn och ungas möjligheter att delta aktivt och skapa sina egna kulturuttryck, säkra att barn och unga får bättre tillgång till kvalitetspräglad nordiskt innehåll på digitala medier såsom dataspel, samt säkra att barn och ungas mediekompetens står mått med användningsmöjligheterna, och styrka de nordiska husens och institutens insatser för att förmedla och stimulera barn- och ungdomskultur.

Social- och hälsoområdet: Barn och unga i riskgrupper. Barn och ungas hälsa och förebyggande av missbruksmönster. Arbetet med utsatta barn och unga i de baltiska länderna och Nordvästra Ryssland skall fortfarande ha hög prioritet.

Jämställdhetsområdet: Pojkars och flickors lika möjligheter och livskvalitet

Utbildningsområdet: Ungas möjlighet till en god utbildning. Främja utveckling och forskning kring kvalitet i utbildning såväl inom grundutbildningen som inom högre utbildning för att stärka Norden som en föregångsregion för utveckling av mänskliga resurser. Kvalitetsutveckling och kvalitetsvärdering ligger som grundlag för flere aktiviteter och projekt. Övriga samarbetsområden för att stärka kvalitet i utbildningen är internationellt indikator-samarbete och uppföljning av Köpenhamnsprocessen, bl.a. erkännande av yrkeskompetenser och överföring av meriter inom yrkesutbildning.

Nordisk Barn- och Ungdomskommitté, NORDBUK: ungas egen organisering och ungas nordiska samarbete, nya metoder för ungas deltagande i demokratiska processer, mångfald, mänskliga rättigheter, internationella barn- och ungdomspolitiska samverkan och koordinering av barn- och ungdomsforskning.

Ansvarsfördelning och uppföljning

Ansvarsfördelning och uppföljning

Ett gemensamt ansvar

En generell politik med hänsyn till barn- och ungdomsperspektivet medför att alla verksamheter inom de prioriterade områdena i Nordiska ministerrådet får ansvar för att integrera barn och unga i sina aktiviteter. Ansvaret för att detta politiska fokusområde ska ge synliga resultat för det nordiska samarbetet har ministerråden.

MR-SAM

Samarbetsministrarna MR-SAM, och därunder den nordisk samarbetskommittén, har det överordnade koordine-

ringsansvaret för det nordiske samarbetet på barn- och ungdomsområdet. Ansvaret för det konkreta fackinnehållet ligger på de respektive berörda fackministerråd.

De prioriterade fackministerråden

Nordiska ministerrådet har ansvaret att implementera strategins övergripande mål och att integrera ett barn- och ungdomsperspektiv i sina relevanta handlingsplaner. Nordiska ministerrådet skall analysera hur olika beslut och insatser påverkar situationen för barn och unga och utforma mätbara mål i förhållande till strategins mål och utgångspunkter.

Nordiska Barn- och Ungdomskommittén (NORDBUK)

NORDBUK är Nordiska ministerrådets rådgivande och koordinerande organ i nordiska och internationella barn- och ungdomspolitiska frågor. NORDBUKs verksamhet styrs av strategidokumentet, handlingsplanen för NORDBUK och ordförandelandets prioriteringar. I NORDBUKs verksamhet ingår ett koordinerande och uppföljande ansvar för strategidokumentet, vilket också framgår i NORDBUKs handlingsplan.

En samlad rapport läggs fram för MR-SAM varje år. Rapporten behandlas först av NORDBUK, som har ansvaret för att värdera insatsen och för att föreslå ändringar för MR-SAM.

Denna strategi beslutades av de nordiska samarbetsministrarna på deras möte i Köpenhamn 1 mars 2006.

Nordiska ministerrådet

Store Strandstræde 18
DK-1255 Köpenhamn K
www.norden.org

